

Πανηγυρικός Λόγος για την επέτειο της Μάχης του Μεγάλου Σπηλαίου

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Καλαβρύτων και Αιγιαλείας

Τον πανηγυρικό λόγο για την 194η επέτειο της Μάχης του Μεγάλου Σπηλαίου εκφώνησε η εκπαιδευτικός και συγγραφέας κα Αναστασία Ευσταθίου, η οποία ανέπτυξε το θέμα: “Το Αλφαβητάρι των Αγίων Υπερασπιστών της Φυλής: Μάχη Μεγάλου Σπηλαίου, 24 Ιουνίου 1827».

Με εμπεριστατωμένο ιστορικό λόγο, χρησιμοποιώντας τις πηγές της εποχής μετέφερε τα γεγονότα της μάχης του Μεγάλου Σπηλαίου και αναφέρθηκε στη σημασία και την καταλυτική τους συμβολή στο γεγονός της εθνικής μας απελευθέρωσης από τον τουρκικό ζυγό. Παραθέτουμε την ενδιαφέρουσα ομιλία της κ. Ευσταθίου.

Το Αλφαβητάρι των Αγίων και Υπερασπιστών της Φυλής

Α: Άθλος Τοπικός, Ε: Εθνική Μεγίστη Πράξη

Μάχη Μεγάλου Σπηλαίου, 24 Ιουνίου 1827

Σεβασμιώτατε Ποιμενάρχα μας Μητροπολίτα Καλαβρύτων και Αιγιαλείας κ.
Ιερώνυμε,

Σεβασμιώτατοι Άγιοι Αρχιερείς,

Πανοσιολογιώτατε Άγιε Καθηγούμενε,

Σεβαστοί Πατέρες,

Κυρίες και κύριοι εκπρόσωποι της Πολιτείας και των Φορέων του τόπου,

Εκλεκτοί προσκεκλημένοι,

Δύο αιώνες συμπληρώνονται φέτος από την επανάσταση των Ελλήνων...

Δύο αιώνες μετά, γινόμαστε προσκυνητές των αγίων του γένους μας.

Πριν ακόμα ηχήσουν οι σάλπιγγες της εθνικής μας Παλιγγενεσίας και λήξει η μακρόχρονη «θητεία» των τεσσάρων αιώνων του αλλόθρησκου κατακτητή της πατρίδας μας, υπάρχει ένας λαός που υφαίνει τους πόθους του στον αργαλειό του δημοτικού τραγουδιού: «Σαν πας, πουλί μου, στον Μοριά, σαν πας στην Άγια Λαύρα/ χαιρέτα μου την κλεφτουριά και τους καπεταναίους...»

Κι είναι η ίδια η ελληνική λαλιά, που, σαν θερμοκοιτίδα γαλουχεί την ψυχή του Έλληνα. Γίνεται μάννα μεγαλόψυχη στην απελπισιά, μπαϊράκι ελπίδας στα απάτητα λημέρια των κλεφταρματολών, μοιρολόι και προσευχή στα εικονίσματα της Αγια-Λαύρας, της Παναγιάς της Μεγαλοσπηλαιώτισσας, των Αγίων Πάντων, του Αγι-Αλέξη στη μέση στα Καλάβρυτα αλλά και στου Αϊ-Γιώργη του Σόλου, της Παναγίτσας την Καταφυγιώτισσας των Χαλκιανίκων, εκεί που οι άγιοι παρηγορούν την ψυχή των καταπιεσμένων και μπολιάζουν το δέντρο της λευτεριάς να ανθίσει κ να δώσει καρπούς.

Να γενεί ανεξάρτητη η χώρα των Γραικών, κράτος μέσα στη Φραγκιά που να το υπολογίζουν οι Μεγάλοι.

Και κατορθώνει αυτός ο λαός μέσα από την καθημερινή του οδύνη να οικοδομήσει απ' το απείρως μικρό το απείρως μεγάλο. Αρθρώνει κοινωνικό και ιστορικό Λόγο πάνω σε δύο άξονες, τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό και το χριστιανισμό, ζωοδότρες δυνάμεις που λειτουργούν ως αίτημα της επαναστατημένης Ελλάδας.

Αναπαλλοτρίωτο του έθνους κτήμα η γλώσσα, γίνεται από πολύ νωρίς ορμητικό ποτάμι, που μέσα της θα θεριέψουν οι ελπίδες των σκλαβωμένων για Αυτοδιάθεση κι ο πόθος των βαλκανικών χωρών για Αυτονομία και Ανεξαρτησία, όπως εκφράστηκαν μέσα από τις νέες ιδέες των Διαφωτισμού με εκπροσώπους τον Μοισιόδακα, Καταρτζή και Ρήγα Φεραίο.

Με τη μυστική δράση της Φιλικής Εταιρείας στη Βαλκανική και στα κέντρα του ελληνισμού ο Χαλκιανιώτης ιεροδιδάσκαλος Νικηφόρος Παμπούκης θα μυήσει ως άλλος Απόστολος στον Μοριά τους καλογέρους του μοναστηριού του Μεγάλου Σπηλαίου. Αυτοί με τη σειρά τους θα μυσήσουν τους ντόπιους οπλαρχηγούς, ώστε να γενεί το μοναστήρι το Καλαβρυτινό καταφύγιο, αξιοζήλευτο στρατηγείο και μυστικών συνάξεων τόπος. Εδώ θα φυτρώσει της λευτεριάς ο σπόρος.

Κι ήρθε η άγια ώρα του Μάρτη να σημάνει τον πολεμικό αναβρασμό στην καρδιά της Πελοποννήσου με τις πρώτες τουφεκιές του αγώνα στις Πόρτες Αγριδίου στις 14 Μάρτη του 1821...την ύψωση του ιερού λαβάρου στην Αγία Λαύρα που σαν τόπος τιμάτε τα τελευταία χρόνια με τις ανάλογες λαμπρές εκδηλώσεις. Στην αγιοφρούρητη Μονή της Αγίας Λαύρας, όπου ο Ιεράρχης Παλαιών Πατρών Γερμανός θα υψώσει το χρυσοκέντητο Λάβαρο με την Κοιμωμένη Παναγιά, της Λευτεριάς πέπλο, της εξεγερμένης καρδιάς σκίρτημα και θα ευλογήσει τα καριοφίλια του ξεσηκωμού. Για να ευαγγελιστεί τη λύτρωση του Ελληνισμού από τη μισερή τυραννία σε ένα πλήθος 600 αγωνιστών που με προτεταμένα τα όπλα της θέλησης για απελευθέρωση είναι έτοιμο να ξεχυθεί στους Πύργους των Καλαβρύτων, στην Τριπολιτσά, στα Δερβενάκια, στο Χάνι της Ακράτας δίπλα στον Κράθη ποταμό, στο Μεσολόγγι, στο Καστράκι, στους πρόποδες του Χελμού, το δικό μας Ζάλογγο αλλά και στη μάχη του Μ. Σπηλαίου.

Εφτά χρόνια η Ελλάδα γίνεται το θέατρο της μεγάλης εποποιίας, του αίματος και της φρίκης. Και δίπλα στους μεγάλους μας αγωνιστές, τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη, τον Νικηταρά, τον Μακρυγιάννη θα ξεχωρίσουν ισότιμα και οι τοπικοί μας άντρες που κέρδισαν με τη γενναιότητά τους μια θέση στην ιστορία της εξέγερσης. Οι οπλαρχηγοί που συντηρούν στρατιωτικά σώματα: Ανδρέας Ζαΐμης, Σωτήρης Χαραλάμπης, Ασημάκης Φωτήλας, Σωτήρης Θεοχαρόπουλος, τα αδέρφια οι Πετμεζαίοι. Οι καπεταναίοι α' τάξης Νικόλαος Σολιώτης, Γκολφίνος Πετμεζάς, Γεώργιος Λεχουρίτης, Ασημάκης Σκαλτζάς, Αναγνώστης

Στριφτόμπολας. Οι καπεταναίοι β' τάξης Αναγνώστης Ντελούκας, Αργύρης Μανούσος, Σταύρος Σαρδελιάνος, Νικόλαος Φραγκάκης, Δημήτρης Καραχάλιος, Σωτήρης Ακρατόπουλος και τόσοι άλλοι που δεν είναι της παρούσης να μνημονεύσουμε, αλλά καταγράφονται στην Ιστορία του Ελληνικού Έθνους του Μεσορουγιώτη ιερωμένου κ ιστορικού Αμβροσίου Φραντζή. Μαζί τους οι Λονταίοι απ' το Αίγιο, οι Νοταραίοι από την Κόρινθο και άλλοι πολλοί επώνυμοι του Μοριά και ανώνυμοι αγωνιστές ταγμένοι στον «εδικό μας πόλεμο ...τον πλέον δίκαιο», όπως είπε ο Κολοκοτρώνης.

Η Αχαΐα της επανάστασης με τα επεισόδια στο Αγρίδι, στα Αρφαρά, στην Ακράτα, στη Χελωνοσπηλιά και στα Καλαβρυτοχώρια άναψε πρώτη τη σπίθα της λευτεριάς. Οι Καλαβρυτινοί οδήγησαν με λεβεντιά και ψυχή για 7 χρόνια το χορό της ένοπλης αντίστασης. Η απάντηση των Οθωμανών ήταν ανηλεείς σφαγές, λεηλασίες και εκδικητική βία.

Η αναφορά μου δεν θα είναι τίποτα άλλο από αγιασμός μνήμης στην σημερινή ημέρα. Στο προσκλητήριο μνήμης, οι ήρωες του αγιασμένου Αγώνα για την Ανεξαρτησία αποτελούν για εμάς κανόνα ζωής και διαποτίζουν με το φρόνημα τους μεγάλους εθνικούς μας οραματισμούς. Μόνο που οι μεγάλοι οραματισμοί ξεκινούν από τους τοπικούς άθλους. Τοπικούς άθλους με εθνική μεγίστη εμβέλεια. Ένας τέτοιος άθλος είναι η Μάχη του Μ. Σπηλαίου που της αρμόζει σήμερα λόγος πανηγυρικός. Ευχαριστώ τον Πρόεδρο της Παγκαλαβρυτινής Ένωσης για την τιμή να εκφωνήσω λόγια καρδιάς για τα γεγονότα.

Η ιστορία ξαναγράφεται σε τούτα τα βράχια, τόπο που διάλεξαν οι αδελφοί Συμεών και Θεόδωρος τον 4ο αιώνα μ.Χ. για να ιδρύσουν τη μονή. Λέγεται ότι το δρόμο τους από τα Ιεροσόλυμα στα Καλάβρυτα οδήγησε η Ιερή Εικόνα της Παναγίας καμωμένη από μαστίχα και κερί, από τα χέρια του Ευαγγελιστή Λουκά δώρο -εκείνα τα χρόνια- στους χριστιανούς της ευρύτερης περιοχής.

Άνω Θρώσκω... να τι είναι ο άνθρωπος κι ας μην το ξεχνά. Κι εκεί που κοιτά ψηλά, το Θεό για να βρει, δύναμη να αντλήσει συναντά τη μοίρα του και χύνεται στον Αγώνα. Στα απόκρημνα βράχια της μονής τόσα μυστικά έχουν γραφτεί τόσες προσευχές έχουν γίνει τόσοι όρθροι και Εσπερινοί.

Ηχούσαν πάντα πανηγυρικά οι καμπάνες κάθε φορά που το μοναστήρι σωζόταν από τους εχθρούς του.

Σε τούτα τα λίθινα απόκρημνα μέτωπα γράφτηκε η ιστορία του Καλαβρυτινού τόπου.

Άγια τα χώματα των Αχαιών

Άγιο το αίμα των πεσόντων.

Άγιο το μύρο των Καλαβρυτινών Μαρτύρων

Θεία βροχή το δάκρυ της Παναγιάς της Μεγαλοσπηλαιώτισσας που δίνει κουράγιο στους απελπισμένους κατοίκους και δύναμη στους αντρειωμένους υπερασπιστές της μονής, στους γίγαντες της αντίστασης.

Απ' όλα τούτα τα γερά θεμέλια θα κρατηθούν οι Καλαβρυτινοί και Αιγιαλείς οπλαρχηγοί τα στήθια τους να προτάξουν μπροστά τον πολυάριθμο στρατό των Αγαρηνών και στις ορέξεις του βλογιοκομμένου Ιμπραήμη να καθυποτάξει το καstroμονάστηρο του άγιου τόπου, να βάλει χέρι στους θησαυρούς του και να επιβάλλει την ισχύ του σε όλο το Μοριά.

Τον θλιβερό εκείνον Ιούνιο του 1827 ο Αιγύπτιος αρχιστράτηγος στρατοπεδεύει με πολυάριθμο στρατό –οι πηγές αναφέρουν 15.000 και άνω πεζούς και καβαλαρία και τη συνδρομή 2.000 “προσκυνημένων” του Νενέκου από τα Ζαμποτοχώρια της Πάτρας στη μονή της “Σάλμαινας”, κοντά στο Σκεπαστό. Ακολουθεί σχέδιο ψυχολογικής καθυπόταξης ως τακτική πολέμου. Πρώτα πρέπει να σπάσει το ηθικό των Ελλήνων, να λυγίσει το σθένος και εύκολα, όπως μάταια ήλπιζε ο Τουκοαιγύπτιος να εξαγοράσει με αμφίβολα ανταλλάγματα την υποταγή των μοναχών δήθεν για να μην καταστραφεί το μοναστήρι κ βρουν το θάνατο οι κάτοικοι της περιοχής. Τις επιστολές γεμάτες παιδιάστικες γαλιφιές υπογράφουν οι Οθωμανοί Σαμή και Σεχνετζίπ Εφέντης.

Αυτή τη φορά η ιστορία διάλεξε τον ηγούμενο Δαμασκηνό να πει το «όχι», ο οποίος είχε τη σύμφωνη γνώμη 100 μοναχών. Μια χούφτα καλόγεροι αψήφησαν τις επιστολές, φόρεσαν τα στρατιωτικά, έλυσαν τα μαλλιά, κι αντί στο χέρι το θυμιατό ζώστηκαν τα άρματα. Είπαν το δικό τους Μολών Λαβέ: «Ελάτε να μας ιδήτε πώς θα πολεμήσωμεν» κ έπιασαν τις θέσεις κοντά στο Παλιάμπελο. Γιατί τα «όχι», κυρίες και κύριοι, ανοίγουν νέες στράτες, χαράζουν νέες πορείες και πάνε μπροστά τις κοινωνίες.

Κι ένα γράμμα έμελλε να ορίσει τη μοίρα του τόπου:

Πι, όπως πίστη

Πι, όπως πατρίδα

Πι, παντιέρα η πολυπόθητη λευτεριά. Τούτες οι ισχυρές λέξεις με το βαρύ φορτίο

δονούν την ψυχή των υπερασπιστών.

Οι μοναχοί είχαν αρχηγό τους τον Γεράσιμο Τορολό από την Περιστέρα Νωνάκριδας, πρώην ηγούμενο της Μονής. Δίπλα τους οι άνδρες του Νικόλαου Φραγκάκη και Σαρδελιάνου από την Κερπινή. Μακρύς ο κατάλογος των υπερασπιστών, αλλά αξίζει να μνημονεύσουμε τους πρωταγωνιστές:

Με εντολή του Κολοκοτρώνη ο Ν. Πετμεζάς μεταβαίνει στη μονή με 600 μαχητές κ ορίζεται φρούραρχος. Ο υπασπιστής του Γέρου Φωτάκος, γνωστός μέσα από τα απομνημονεύματά του, δίνει το παρόν με 100 άνδρες.

Στους υπερασπιστές προστίθενται και τα ορδιά του Γενναίου Κολοκοτρώνη, του Πλαπούτα, του Βασ. Πετμεζά και του Παναγή Νοταρά.

Έριδες και εμφύλια μίση προηγούμενων χρόνων σιγούν μπροστά στον κίνδυνο να πέσει το μοναστήρι κι ολάκερη η περιοχή στα χέρια του Τουρκοαιγύπτου. Δεν υπάρχουν διλήμματα μian τέτοια ώρα. Η Χριστιανοσύνη δεν θα προσκυνήσει τον Αλλάχ του Ιμπραήμ και των αδίστακτων μισθοφόρων του.

Γιγαντωμένη από το χρέος προς την πατρίδα η ελληνική ψυχή σέρνει τραγούδι λευτεριάς που αντιλαλεί στην απόκρημνη κοιλάδα. Είναι η βροντόλαλη λαϊκή μούσα που δίνει κουράγιο στους ζωσμένους τα άρματα «είμαστε ορκισμένα τα καημένα/ Στο Χριστό, στην Παναγιά».

Προφητική η απάντηση του Δαμασκηνού στον Ιμπραήμ, κερδίζει επάξια μια θέση στην ιστορία. Στην επιστολή που στέλνει, αναφέρει «Σε συμβουλευουμε όμως να υπάγης να πολεμήσης σε άλλα μέρη ...(γιατί) αν νικηθής, το οποίον ελπίζομεν άφευκτα, με την δύναμιν του Θεού, διότι έχομεν και θέσιν δυνατήν και θα είναι εντροπή σας και τότε οι Έλληνες θα εγκαρδιωθούν και θα σε κυνηγούν πανταχού».

Κι αφού τίποτα δεν καταφέρνει με διπλωματικό τρόπο ο ξανθογένης Ιμπραήμ εξαπολύει τους Οθωμανούς υπό τις διαταγές του Δελή Αχμέτ της Πάτρας και τους Τουρκοφρονούντες Νενέκους από τον Καλαβρυτινό κάμπο εναντίον του Μοναστηριού.

Το ημερολόγιο έγραφε 24 Ιουνίου 1827.

Το Μέγα Σπήλαιο και οι πέριξ αυτού λόφοι έχουν μεταβληθεί σε φρούριο. Οι υπερασπιστές του ταμπουρωμένοι δεν βλέπουν την ώρα να πάρουν φωτιά τα πιστόλια στα χέρια τους.

Ο Ιμπραήμ διαλέγει να επιτεθεί από τον Ψηλό Σταυρό, ίσως γιατί δεν υπολογίζει σταυρός για τον Έλληνα τι σημαίνει.

Διεξάγεται σφοδρή μάχη που διαρκεί όλη την ημέρα.

Ωρες πολεμών εντός και εκτός της Μονής οι ανδρειωμένοι.

Τα αηδόνια της κοιλάδας σιωπούν μπροστά στα καριοφίλια, στις βροντές των κανονιοβολισμών, στους πολεμικούς αλαλαγμούς των φθονερών ιππέων και στα ταμπούρλα των εχθρών.

Κι όσο πέφτει η νύκτα, τόσο η αντίσταση των Ελλήνων κρατιέται, λες, από άγιο χέρι. Το νερό του Βουραϊκού ποταμού βάφεται με το αίμα των Τούρκων.

Οι υπερασπιστές πολεμούν για τα ιερά και τα όσια των προγόνων μας, έτσι ώστε άλλο ένα γράμμα να έχει την πρωτοκαθεδρία, το πρωτόγραμμα της ελληνικής αλφάβητου.

Άλφα, όπως απάτητο το ορμητήριο των Ελληνικών στρατευμάτων

Άπαρτη η μονή του Μ. Σπηλαίου και ασφαλές καταφύγιο των κατατρεγμένων κατοίκων

Αμόλυντη από εχθρού επιβουλή/ Απροσκύνητη η ίδια η Ορθοδοξία και ο Ελληνισμός μαζί.

Η Δεξιοκρατούσα Παναγιά με τον μονογενή της δοξάζει την τόλμη και την αρετή των μοναχών, των οπλαρχηγών, του ηγούμενου και των ανώνυμων αγωνιστών της μάχης ενάντια στον Ιμπραήμ. Δίπλα της τα εξαπτέρυγα Σεραφείμ και τα πολυόμματα Χερουβείμ χαιρετίζουν το δώρο των χριστιανών αγωνιστάδων. Δώρο αντίδωρον στη Μονή του Μεγάλου Σπηλαίου και κατ' επέκταση σε όλη τη χριστιανοσύνη.

Η κατάληξη της μάχης ήταν νικηφόρα για τους Έλληνες. Πολυεπίπεδη η ανάγνωσή της. Νικητής ο Έλληνας που μάχεται για την πίστη του. Για την πατρίδα. Εκείνος που αντιστέκεται στον φανερό αλλόθρησκο εχθρό αλλά και στον καλά κρυμμένο ντόπιο βολεμένο εχθρό. Δίκαια η ιστορία με το όνομα «Νενέκος» συμβολίζει τους λογής υποταγμένους για ίδιον συμφέρον σε βάρος της πατρίδας.

Ο απολογισμός της μάχης θέλει 300 νεκρούς από το εχθρικό στρατόπεδο. Οι Τουρκοαιγύπτιοι αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν και να κατευθυνθούν άπρακτοι, στη βάση τους την Τριπολιτσά.

Ευφρόσυνη ημέρα η 24η Ιουνίου 1827 για τον κατατρεγμένο λαό. Κάπου μέσα στη σπηλιά αντάμα με το δράκο των θρύλων, αργά το βράδυ μετά από 13 ώρες μάχης, η Αγία Ευφροσύνη του Γαλατά, της γραφικής Ζαχλωρούς, χαμογελά. Ήσυχη πια, που όλα πήραν το δρόμο τους μετά την επιτυχή λήξη του Καλογεरिकού πολέμου.

Η θυσία των υπερασπιστών όμοιο αγίασμα από «την Πηγή της Κόρης».

Οι «Πράξεις των Υπερασπιστών» σε τούτη την ευεργετημένη από τη φύση κοιλάδα του Βουραϊκού θα μείνουν στην ιστορία. Θα χαράξουν νέους δρόμους να βαδίζει το νεογνό ελληνικό κρατίδιο στο μέλλον που του αξίζει.

Ασυγκράτητη χύνεται η ελληνική ψυχή εκείνο το καλοκαίρι του 1827 στα λιγοστά πια πεδία των μαχών. Με άλλον ενθουσιασμό ο «Γέρος του Μοριά» και τα παλικάρια θα πισωγυρίσουν τους Τουκοπροσκυνημένους κατοίκους της Αχαΐας. Η φράση «φωτιά και τσεκούρι στους προσκυνημένους» αναζωογονεί την επαναστατική δραστηριότητα στο φρύδι του Μοριά.

Η ελπίδα για την πολυπόθητη λευτεριά συντηρείται σαν τη φλόγα στα καντήλια της μονής του Μ. Σπηλαίου.

Η ώρα για την Ανεξαρτησία μετρά αντίστροφα. Ακολουθεί η μάχη στη Βλασία, στον Τσετσεβό και στην Καυκαριά για να μαζέψει ο Ιμπραήμ οριστικά τα στρατεύματά του και να αποσυρθεί. Τρεις μήνες μετά, τον Οκτώβρη του ιδίου έτους στο Ναυαρίνο οι Προστάτιδες Δυνάμεις καταστρέφουν το στόλο του και του δίνουν το εισιτήριο της αναχώρησης για την Μπαρμπαριά.

Η νίκη της 24ης Ιούνη του 1827 συντέλεσε στην παύση των μακροχρόνιων εχθροπραξιών. Ο Μοριάς κατέβαλλε μεγάλο φόρο αίματος, παρέμεινε, όμως, άπαρτη γη. Ο Μοριάς των Ελλήνων γιγάντων. Σε τούτη τη γη ναυάγησαν τα σχέδια του Ιμπραήμ για εξισλαμισμό του πληθυσμού.

«θα πάγω στα Καλάβρυτα που 'ναι τα παλικάρια/ Όπου φορούν τα τσάμικα, ταις ασημοπιστόλαις/ Όπου φορούν ταις φαίρμελαις κι έχουν βαριά τουφέκια». Ας μη μας ξεγελούν οι στίχοι, δεν είναι η Αρετή η βοσκοπούλα που θέλει να πάρει άντρα απ' τα Καλάβρυτα. Αυτοί οι στίχοι του σοφού λαού μας περιγράφουν με τον πιο ηρωικό τρόπο την αντρειοσύνη των παλικάριών κ μοναχών που υπερασπίστηκαν το μοναστήρι. Θέλησα να ενσταλάξω στους ακροατές σημερινούς προσκυνητές

αποστάγματα μονάχα από τα διαχρονικά μηνύματα της μεγάλης μας ώρας, της εθνικής μας ανάτασης κατά την Επανάσταση στα ηρωικά Καλάβρυτα.

Αν το χρυσοκέντητο λάβαρο της Αγίας Λαύρας, εκείνον τον Μάρτη του '21, σήμανε την έναρξη και την εδραίωση της Επανάστασης, η κηρόπλαστη εικόνα της Παναγιάς της Μεγαλοσπηλαιότισσας, 6 χρόνια μετά, υπογράφει τη λήξη των εχθροπραξιών στον ηρωικό Καλαβρυτινό τόπο με σύνθημα την Εθνική Συσπείρωση και Ενότητα όλων των δυνάμεων του τόπου.

Η μάχη του Μ. Σπηλαίου θεμελίωσε την ελευθερία μας. Μια μάχη που συμβολοποιεί την ανθεκτικότητα κ συλλογικότητα του Γένους. Γνώμη μου είναι ότι θα έπρεπε να διδάσκεται στα σχολεία μας για το ήθος, τη λεβεντιά και το στρατηγικό νου των υπερασπιστών της.

Λίγους μήνες μετά, ολοκληρώνεται η πράξη του '21 αναδεικνύοντας μια νέα εθνική οντότητα, που παίρνει υπόσταση στους κόλπους της Ευρώπης. Ο εθνικοαπελευθερωτικός αγώνας μιας χούφτας Ελλήνων με καρδιά λιονταριού ξεσηκώνει όλους τους καταπιεσμένους λαούς από τη Νάπολη, το Πεδεμόντιο ως την Ανδαλουσία. Το νεοπαγές ελληνικό κράτος πασχίζει να ορθοποδήσει με ανοικτές τις πληγές των μακροχρόνιων πολεμικών συρράξεων, με άδεια τα ταμεία του κράτους, με εκατοντάδες αιχμαλώτους από την περιοχή μας σε ξένα μέρη, με ορφανά στα κατερειπωμένα εδάφη του και ορδές ξεχασμένων αγωνιστών να παίρνουν πάλι τα βουνά.

Ακατάβλητη και ορατή η θέληση του λαού να διαφυλάξει τη νέα του ύπαρξη. Ο Καλογερικός πόλεμος γίνεται σύμβολο άλλης μίας συλλογικής πράξης ενός έθνους που πολεμά για το «εμείς». Με αυτό το «εμείς», σήμερα σε τούτη τη σύναξη, συναντάμε τον Συλλογικό μας εαυτό και ξανασυστήνουμε την χώρα Ελλάδα στον κόσμο.

Γι' αυτό, σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς της οικονομικής και κοινωνικής ανέχειας, της κρίσης που διαβιούμε 2 αιώνες μετά, πράξεις σαν τη Μάχη του Μ. Σπηλαίου αποτελούν το εθνικό μας κεφάλαιο. Επιστρέφουμε στις ιστορικές μας ρίζες, στα σημεία αναφοράς μας, στους Τοπικούς μας άθλους, σήμερα συνειδητοποιημένοι όσο ποτέ άλλοτε.

Δύσβατες οι λεωφόροι του μέλλοντος για τη μικρή χώρα των μεγίστων Ανθρώπων. Εμείς, όμως με το αλφαβητάρι των Αγίων και Υπερασπιστών της φυλής υπό μάλης, οφείλουμε να περπατήσουμε τους δρόμους που χάραξαν οι ήρωες των Τοπικών μας Άθλων:

Άλφα, όπως αντίσταση σε κάθε τι που επιβουλεύεται την Εθνική μας κυριαρχία.

Α, αμόλυντη μνήμη ηρώων, φυλακτό για το μέλλον των γενεών μας.

Α, άγιο το αίμα των ανθρώπων που σήκωσαν παλικαρίσια στους ώμους τους τη μικρή Ελλάδα και την τοποθέτησαν Μεγάλη ανάμεσα στα κράτη των Ισχυρών της Ευρώπης.

Αθάνατοι οι αγωνιστές μας στην ιστορία τα διάσελα.

Άγιος ο Θεός, ο μεθ' ημών Αρωγός.

Άγιε Ηγούμενε, σεβαστοί Πατέρες, κυρίες και κύριοι προσκεκλημένοι τούτης της περίλαμπρης σύναξης, Σας καλώ μian τέτοια ήμερα, 194 χρόνια μετά, να διαβούμε τα διάσελα του μέλλοντος, της ειρήνης και της προόδου όλοι μαζί, ομονοημένοι, έχοντας φωτεινούς Οδοδείκτες τους Τοπικούς μας Ήρωες.

Σας καλώ στο Εγερτήριο της Εθνικής Μνήμης και του αέναου Αγώνα. Στη χώρα Ελλάδα, την κοιτίδα των Ιδεών, τη Μάνα των Αξιών, προορισμός όλων μας να είναι μονάχα το Εθνικό συμφέρον.

Σας ευχαριστώ.

Αναστασία Ευσταθίου,

Εκπαιδευτικός- Συγγραφέας

Μέγα Σπήλαιο, 4 Ιουλίου 2021